

หนึ่งเดียวในดวงใจ

ระพี สาคริก

หากมองจากรากฐานที่มีความเป็นธรรมชาติลึกซึ้งถึงระดับหนึ่ง แม้เพียงเริ่มต้นมองจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมสะท้อนภาพความจริงจากใจตนเองออกมาปรากฏให้สัมผัสได้ 2 ด้านเสมอ วิธีทางดังกล่าวน่าจะนิยาม ความหมายของคำว่าทางสายกลาง ได้อย่างชัดเจน

สภาพจิตใจดังกล่าวทำให้เชื่อได้ว่า สิ่งที่ช่วยให้เห็นได้ 2 ด้าน เกิดจากรากฐานจิตใจที่หยั่งรู้ความจริง ซึ่ง ณ จุดนี้เอง แม้ความจริงที่ปรากฏเห็นได้จากภายนอกจะมี 2 ด้านก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงด้านซึ่งอยู่ปลายเหตุ เท่านั้น ส่วนอีกด้านหนึ่งซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจอันควรถือว่าเป็นสัจธรรม น่าจะเป็นศูนย์รวมของทุกสิ่งทุกอย่างที่ ปรากฏให้สัมผัสได้จากภายนอกอย่างหลากหลาย

ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา คนส่วนใหญ่มักสะท้อนให้เห็นว่า นำเอาประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพมา กล่าวเน้นกันมากขึ้น ยิ่งในแวดวงทางวิชาการด้วย นอกจากนั้นเมื่อพูดถึงชีวภาพ มักมุ่งมองไปยังต้นไม้และ สัตว์ป่า จึงทำให้รู้สึกว่ ขาดการเข้าถึงความจริงซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนส่วนใหญ่ที่ มองภาพด้วยทิศทางออกจากตนเอง ย่อมตกอยู่ในสภาพ ลืมตัว เมื่อลืมตัวย่อมเป็นคนเห็นแก่ตัวโดยธรรมชาติ จึงทำให้การดำเนินชีวิตของตนและการอยู่รอดของสังคมต้องได้รับผลเสียหายหนักมากยิ่งขึ้น

อนึ่งหากบุคคลใดมีนิสัยมองออกจากตัวเองไปสู่ด้านนอกด้านเดียว ย่อมอ่านธรรมชาติภายในรากฐาน จิตใจบุคคลผู้นั้นได้ว่า ยังไม่อาจค้นพบความจริง ซึ่งมีเพียงหนึ่งเดียวและมีอยู่แล้วในรากฐานจิตใจตนเองให้ สามารถเห็นได้ชัดเจน

ดังตัวอย่างที่พบได้ในปัจจุบันคือ ทิศทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม มักมีแนวโน้มมุ่งไปกู้ยืม เงินจากชนต่างชาติ ทำให้ประชาชนในประเทศจำต้องตกเป็นทาสเศรษฐกิจ แทนที่จะมุ่งสู่อีกทิศทางหนึ่ง กล่าว คือ ผู้นำแสดงความอดทนจากใจจริง ให้เป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อหวังหลุดพ้น ซึ่งมีผลช่วยให้คนไทยทั้งชาติ มี ความเป็นไทแก่ตนเองสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น ซึ่งแน่นอนที่สุด หากการเปลี่ยนแปลงของสังคมมุ่งทิศทางไปสู่ อิศระภาพภายในรากฐานจิตใจของแต่ละคนได้มากขึ้น ประเทศชาติย่อมมีเอกราชที่สมบูรณ์พร้อมทั้งใจและ กายชัดเจนยิ่งขึ้น

สิ่งสำคัญซึ่งควรจะต้องเป็นหัวใจแห่งความสำเร็จ น่าจะได้แก่การนำปฏิบัติร่วมกับเพื่อนมนุษย์ โดยมุ่ง ทิศทางลงสู่ระดับล่างรวมทั้งเยาวชนซึ่งเป็นคนรุ่นหลังอย่างบริสุทธิ์ใจ ผลจากการปฏิบัติของแต่ละคน ซึ่ง สะท้อนกลับมาสู่ใจตนเอง เพื่อช่วยให้เกิดการละลดความเห็นแก่ตัวยอมเป็นไปได้มากขึ้น โดยที่ปรับเปลี่ยนราก ฐานจิตใจให้วนกลับมาสู่อีกทิศทางหนึ่ง ซึ่งสามารถรู้เหตุรู้ผลที่อยู่ในรากฐานจิตใจตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ

หนึ่งเดียวในดวงใจ จึงน่าจะเป็นสิ่งที่แต่ละคนเริ่มต้นรู้และเข้าใจได้จากการปฏิบัติโดยตนเองบนราก ฐานความรักความจริงใจที่มอบให้กับทุกคน อีกทั้งมีจิตใจที่เปิดกว้าง สามารถนำปฏิบัติทุกเรื่องได้อย่างมั่นใจ

ซึ่งบุคคลที่ปฏิบัติได้แล้ว ย่อมมีโอกาสมองเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถึงประโยชน์สุขอันพึงมี แก่ตนและสังคมเป็นหนึ่งเดียวกัน การดำเนินชีวิตอนาคตจึงมีความมั่นคงยิ่งขึ้น โดยไม่มีอำนาจใดจะสามารถ แยกออกจากกันได้สำเร็จ แทนที่จะเห็นความจริงในปัจจุบันได้ว่า ภายในภาพรวมของคนแต่ละกลุ่ม ไม่ว่าจะกลุ่ม เล็กกลุ่มใหญ่ มักสะท้อนแนวโน้มให้เห็นการแยกตัวแยกใจออกจากกันเป็น 2 ขั้ว

ทั้งนี้และทั้งนั้น สิ่งทีกล่าวก่อนแล้วเป็นข้อชี้แนะที่หวังมอบให้แต่ละคนใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำงานร่วมกับเพื่อนมนุษย์ ซึ่งยืนอยู่บนพื้นฐานความหลากหลายได้อย่างมี ความสุข

กับอีกด้านหนึ่ง ย่อมไม่มีผลสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใด แม้เป็นคนละชาติภาษา อีกทั้งมีพื้นฐาน ความเป็นอยู่แตกต่างกัน ยิ่งอยู่ท่ามกลางความหลากหลายของความคิดที่สะท้อนพฤติกรรมออกมาปรากฏเป็น ความจริงในรูปแบบต่างๆ หากช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจคนทุกรูปแบบได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

อนึ่งสิ่งซึ่งมีเหตุมีผลส่งเสริมให้เชื่อถือ โดยที่มองเห็นความจริงว่ามีเพียงหนึ่งเดียว และมีธรรมชาติอยู่ใน จิตใจตนเองแล้ว หากวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละคนที่เกิดมาผ่านพ้นมาถึงช่วงเริ่มต้นค้นหาได้ อีกทั้งมีการ สืบสานเหตุผลลึกลงไปถึงที่สุด แต่ละช่วงที่ก้าวไปสู่อนาคต ย่อมมีกระแสหวนกลับมาสนองประโยชน์สุขทางใจ ให้กับตนเอง อีกทั้งยังช่วยให้เข้าถึงความสุขลึกซึ้งยิ่งขึ้น อันถือได้ว่าเป็นการสร้างสมบุญให้แก่ชีวิตอย่างมีเหตุ มีผล

จากวิถีทางนี้เองที่ช่วยให้แต่ละคนสามารถเห็นความจริงได้ว่า เพื่อนมนุษย์ทุกคนซึ่งผ่านเข้ามาในวิถี ชีวิตให้ตนมีโอกาสสัมผัสและเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เท่าที่ชีวิตตนผ่านพ้นมาแล้ว ไม่ว่าจะช่วงนั้นจะทำให้ตนเองรู้สึก พึงพอใจหรือไม่พอใจก็ตาม ล้วนเป็นครูผู้สอนให้ตนเจริญก้าวหน้าทางปัญญาต่อมาได้อย่างเสมอเหมือนกัน หมด

จึงไม่มีคำว่าดีหรือชั่ว และควรโอ้อวดหรืออับอาย คงเหลืออยู่แต่ความจริงที่อยู่ในใจสิ่งเดียวเท่านั้นว่า หากไม่มีวันนั้นย่อมไม่มีวันนี้ ซึ่งควรถือเป็นความสมบูรณ์ครบถ้วนที่สุดแล้ว

รู้ไว้ชื่อว่าใส่บาตแบกหาม เป็นคติธรรมซึ่งชนรุ่นก่อนฝากไว้ให้ชนรุ่นหลังพิจารณาค้นหาความจริง

สิ่งที่กล่าวก่อนแล้วแต่แรกจนถึงบัดนี้ หากใครนำมาพิจารณาแล้วคิดว่า ตนต้องทำให้ได้ หรือ ตนทำ ไม่ได้ก็ดี ล้วนเป็นเหตุทำให้เกิดภาวะปิดกั้นใจตัวเองทั้งสิ้น เปรียบเสมือนรู้แล้วนำมาแบกไว้บนบ่าให้เกิดความ หนักอกหนักใจเพิ่มขึ้นจึงทำให้คิดโยนทิ้งไป หรือไม่ก็ไม่ต้องการจะทำเพราะความไม่รู้

รู้อย่างไรจึงไม่นำมาใส่บาตให้หนัก หรือ รู้อย่างไรจึงไม่ทำให้เกิดความทุกข์ น่าจะชี้แจงถึงความจริง ได้ว่า รู้โดยไม่คิดว่าตนเป็นคนต้องรู้หรือรู้แล้ว หรือ รู้แล้วจะต้องทำให้ได้ หากควรคิดว่ารักที่จะทำอย่างมี ความสุข จึงควรมุ่งมั่นทำจากใจอย่างเป็นธรรมชาติ

อนึ่งผู้ปฏิบัติได้ ย่อมพบต่อไปอีกว่า ลึกที่สุดย่อมไม่มีที่สุด คงเหลืออยู่แต่ความว่างเปล่าเป็น สัจธรรมให้รู้ความจริงได้เอง